

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa

Ad Mentem Præcipuorum Theologorum & Canonistarum, per Casus practicos exposita, nunc quartò ab ipso Authore revisa ... & in 4. Tomulos sic divisa, ut pro libitu in duas aut 4. Partes commodè compingi possit

à casu LXXVI. usque ad Casum CII. inclus. Materiam de Beneficiis Ecclesiasticis, de Sacramentis in genere, & in specie de Baptismo, Confirmatione, Eucharistiâ, Pœnitentia & Indulgentiis

Jansen, Leonard

Coloniæ Agrippinæ, 1753

VD18 13475452-001

Casus LXXXIII. De Consensu, Confirmatione, & Consecratione Electi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39838

C A S U S LXXXIII.

In eund. Tit. 6. lib. 1.

De Consensu, Confirmatione, &
Consecratione Electi.

Capitulares elegerunt Hadrium, quærun-
I. Qualiter præsentî, vel absentî intumanda
sit electio. 2. An electus teneatur electionem ac-
ceptare, & quotempore. 3. An Religiosus ad Epis-
copatum electus consentire possit non expectatâ Su-
perioris licentiâ, & an sufficiat licentia generalis.
4. Quomodo hi menses computandi. 5. An accep-
tare possit habens occultum impedimentum. 6. Qua-
liter faciendâ installatio. 7. Intra quod tempus,
& à quo petenda confirmatio. 8. An electus se ante
confirmationem regimini immiscere possit. 9. Quid
de Monialibus. 10. Quid si aliqui contradicant,
aut major pars asserat se in electum non consensisse,
scrutatores verò testentur contrarium. 11. Quan-
do ab Episcopo petenda consecratio, & an hoc fieri
possit ab uno tantum Episcopo. 12. Qui sint effectus
confirmationis & consecrationis. 13. Quid de Be-
nedictione Abbatum, ejusque effectu.

Electionem sequuntur consensus electi, confir-
matio, consecratio. De quibus

QUÆR. I. Quid circa consensum electi?

¶ Tenenda esse seqq. 1. Intra 8. dies, vel 1.
quò citiùs consideratâ loci distantîâ fieri potest,
debet per electores electio facta præsentari electore,

&

& ab eodem consensus requiri; alias electores quoad se, à processûs prosecutione totaliter excludantur, & ab omnibus beneficiis suis, quæ in ipsâ Ecclesiâ, de cujus electione agitur, obtinent, toto triennio ex tunc inchoando suspensi sunt. *c. 6. § 16. h. t. in 6.* Si electus est præsens, potest hæc electionis intimatio fieri ore tenus; si verò sit absens, debet ei electio notificari in formâ authenticâ, hoc est subscripta ab omnibus electoribus *Pelliz in manuali regul. tr. 9. c. 2. sect. 1. n. 44.*

2. 2. Electus non tenetur electionem acceptare, imò etiam si sit regularis, ad acceptandum per Superiorem cogi non potest; cum jure per professionem acquisito privari non debeat invitus; si tamen necessitas Ecclesiæ id exigat, & æquè idoneus non adsit, ex charitate acceptare obligabitur, & à die electionis sibi præsentatæ habet mensem deliberandi, intrâ quem si non consentiat, hoc ipso omni jure per electionem acquisito privatus est. *c. 6. h. t. in 6.* Si tamen persona electa non sit in statu consentiendi ante habitam Superioris licentiam, veluti Religiosus, tunc mensis deliberationis priùs incipit à die obtentæ licentiæ, quæ pro majori, vel minori distantia Superioris celerius petenda erit. *c. 5. de concess. præb.*
3. Religiosus electus ad Episcopatum, vel Prælaturam alterius Monasterii, si consentiat ante obtentam à suo Abbate [qui eam irrequisito Conventu præstare potest] licentiam, electio ejus hoc ipso in pœnam viribus evacuatur. *c. 27. h. t. in 6.* nec sufficit licentia Generalis à Superiore concessa, vi cujus Religiosus omni electioni, vel promotioni consentire valeat; cum enim hæc ambitioni viam paret, reprobatur, & invalida declaratur per *Clem. ult. h. t.*

3. Com

3. Computantur autem pro mense tot dies, 4.
quot habet mensis ille, in quo fuit electio præsen-
tata; ut si præsentatio fiat in Majo, habet 31.
diem ad deliberandum; si in Februario, habe-
bit tantum 28. & si dies aliqui de mense sint elap-
si, suppleantur ex diebus mensis sequentis. *Arg.*
c. 2. de supp. negl. Præl. quod idem dicendum vi-
detur de tribus mensibus ad eligendum, & ad
petendam confirmationem concessis, ut notat
Gloss. in c. 6. V. mensem h. t. in 6.

4. Qui habet occultum impedimentum, v. g. 5.
est illegitimus, aut irregularis, non potest licite
consentire in electionem ante impetratam dispen-
sationem, nisi evidens utilitas, vel Ecclesiæ ne-
cessitas non permittat expectare dispensationem;
nec recusans dignitatem propterea diffamatur,
quin potius sit laudabilis propter humilitatem,
colligitur *ex c. innotuit 20. h. t.* Ratio est, quod
Leges justæ in foro externo etiam sint justæ in foro
interno, & quamvis fortè sint pœnales, si tamen
pœna ipso jure sit inflicta, & aliam exteriorem
executionem non requirat, veluti irregularitas,
excommunicatio, impedimenta matrimonii, in-
habilitas ad beneficia, & similia, quæ in negativo,
aut inhabilitate consistunt, etiam in conscientia
locum habent. *Engel. n. 54. h. t.*

5. Post acceptatam electionem, electo solent 6.
tradi claves, & præcipuè clavis ad archivium, &
ærarium, deinde super pellicio, stolâ, & byre-
to indutus medius inter electionis præfides, præ-
cedentibus electoribus, ad Ecclesiam processio-
naliter, & sub solenni campanarum pulsu dedu-
citur; ubi post cantatum solenniter *Te Deum*, &
datâ in majori Altari benedictione, in Episcopali
cathedra intronifatur, vel ad stallum Abbatiale

do

deducitur, & manuum osculo eidem obedientia promittitur &c. notandum tamen, quòd per ejusmodi intronisationem, installationem, aut similes ceremonias ante confirmationem exercitas non acquiratur propriè possessio beneficii; quia hæc capi non potest ante confirmationem. *Leur.* 9. 802.

QUÆR. II. Quid circa confirmationem?

7. 1. Observanda seqq. 1. Confirmatio debet peti intrà tres menses à die præstiti consensûs, intra quos, si cessante justo impedimento, non peratur, electus hoc ipso censetur suo juri renunciâsse, eòque de facto privatur. *d. c. 6. h. t. in 6.*

2. Confirmatio debet peti, & dari gradatim, hoc est, à proximo Superiore; sic confirmatio Abbatis, nisi exemptus sit, ab Episcopo, Episcopi ab Archi-Episcopo, Archi Episcopi à Patriarchâ petenda erit; nisi hujusmodi confirmatio specialiter Sedi Apostolicæ reservata fuerit, quemadmodum per concordata reservatur confirmatio, & consecratio Episcoporum in Germaniâ. In S. Ordine nostro Præmonst. confirmatio competit Patri Abbati; notandum hîc, quòd jura tempus non præfigant, intrà quod Superior electum teneatur confirmare; si tamen injustè differatur, potest à Superiore confirmandi peti, uti terminum, intrà quem confirmatio fieri debeat, constituat, quo elapso ipsemet confirmabit. *Arg. c. 13. §. excessus de off. jud. ord.*

3. Ante obtentam confirmationem electus se regimini immiscere nullatenus potest; quòd si se immisceat, sive per se, sive per alium, sive in parte, sive in toto, etiam tantùm administran-

strando sub nomine œconomi, aut juramenta, & homagia recipiendo, excommunicando, absolvendo, judicando &c. hoc ipso privatur omni jure per electionem quæsito, & redditur imposterum ineligibilis. c. 9. 12. § 17. h. t. faciens verò sola præparatoria ad futurum regimen non dicitur se immiscere, pœnalia enim sunt cum effectu accipienda. Ab hâc generali Regulâ excipiuntur extra Italiam per concordiam, hoc est, saltem per majora vota nullo electionem impugnantem, electi; quorum confirmatio immediatè spectat ad Sedem Pontificiam; his enim ob distantiam loci, & periculum Ecclesiæ interim vacantis, conceditur statim administratio in temporalibus, & spiritualibus, exceptâ solâ alienatione rerum Ecclesiasticarum, adeò, ut ab iis gesta tanquam valida sustineri debeant, licet fortè confirmatio ex post non lequatur. c. 44. h. t. Pirrh. n. 300. neque videtur his obstare extrav. 1. h. t. nam hæc, ne sit juris correctiva, strictè, & de solis intra Italiam electis, & ad confirmationem, vel consecrationem S. Sedis spectantibus intelligi debet.

4. Speciale est in electione Monialium, quòd 9.
electa à solâ majore parte, minore licet invitâ etiam ante confirmationem suscipere possit administrationem bonorum, dummodo de rebus Monasterii nil penitus alienet, nec aliquam quovis modo in Monialem recipiat. c. 43. §. sanè h. t. in 6.

5. Superior antequam electum confirmet, debet diligenter inquirere in ætatem, mores, scientiam, aliàsque qualitates electi, item debet examinare formam & processum electionis, an sit legitime celebratus, & si aliquis in particulari electioni

10.

Electi

ctioni contradicat, hunc debet nominatim evocare, seu citare; si nullus talis adsit, edictum generale ad valvas Ecclesiæ affigendum est, in quo peremptoriè ad diem definitum citantur, si qui velint se electioni factæ opponere; hæc vocatio seu citatio si negligatur, subsequuta confirmatio est ipso jure irrita *c. fin. h. t. in 6. Pirh. num. 321.* hæc tamen citatio apud Regulars fieri non consuevit. Quòd si major pars Capituli dicat se in electum non consensisse, sed in alium vota direxisse, econtra scrutatores testentur contrarium, magis his, quàm electoribus credendum est; eò quòd electores sint testes singulares, ignorant quale votum alter in secreto dederit, quorum etiam 100. non faciunt plenam probationem; econtra scrutatores sunt contestes in causâ alienâ; & quamvis fortè non sint testes omni exceptione majores, eò quòd ob suspicionem falsi videatur simul agi de eorum honore, & in tantum testari in causâ propriâ, tamen prævalent testibus singularibus, pariter in causâ propriâ testantibus. *Engel. n. 53.*

QUÆR. III. Quid circa consecrationem Episcopi.

- II. R. Post confirmationem sequitur consecratio, quam si Episcopus intrâ tres menses à die confirmationis numerandos non petat, tenetur ad restitutionem fructuum perceptorum; si intrâ tres alios menses, hoc est, intrâ sex non petat, Dignitate Episcopali ipso jure est privatus; debet autem hæc consecratio fieri die Dominicâ tempore Missæ à tribus Episcopis; ex dispensatione tamen Papæ etiam ab unico Episcopo assistentibus duobus Abbatibus. *Pirh. nu. 344. Schmalzg. num. 8.* & colligitur *ex can. 1. Apost.* ubi Episcopus à duobus vel tribus ordinari jubetur. QUÆR.

QUÆR. IV. Qui sint effectus confirmationis & consecrationis?

R. Sunt seqq. 1. Per confirmationem acquiritur plenum jus in dignitatem, ita, ut confirmatus vi confirmationis possit omnia ea, quæ sunt jurisdictionis Episcopalis, ut judicare, punire, absolvere, dispensare, visitare, gratias, privilegia & beneficia conferre, juramenta, & homagia recipere, electos confirmare, investire, alteri Episcopo licentiam dare ad exercenda in suâ Ecclesiâ Pontificalia &c. ipse tamen Pontificalia exercere, ordinare, confirmare non potest ante consecrationem; quia hæc non sunt jurisdictionis, sed Ordinis Episcopalis, qui per solam consecrationem obtinetur; imò Archi-Episcopus licet confirmatus ante obtentum pallium non potest ea exercere, quæ ei ut Archi-Episcopo competunt, velut indicere Capitulum Provinciale, Provinciam visitare. c. 28. §. super eo h. t.

12.

2. Post consecrationem, vel saltem elapso tempore consecrationi præfixo, beneficia prius obtenta vacant ipso jure, ita, ut collator ea alteri liberè conferre possit. c. 7. §. cum verò & ibi Gloss. & DD. h. t.

13.

3. Sicut Episcopus sic & Abbas cum proportionem vi confirmationis potest omnia ea, quæ sunt jurisdictionis, vi benedictionis ea, quæ sunt Ordinis, scilicet exercere Pontificalia, benedicere vestes, & paramenta sacerdotalia, ac cætera omnia in quibus non intervenit S. Unctio, item conferre minores Ordines non tantum suis subditis, ut concedunt omnes, sed etiam Novitiis, qui in favorabilibus veniunt nomine professorum,

G rum,

R. D. Jansen Theol. Moral. Tom. III.

rum, imò non subditos ex delegatione scilicet alterius Abbatis; qui sicut ipse ordinare potest, sic & suas vices alteri, eandem potestatem habenti, delegare. *Engel. de priv. Monast. priv.* 49. vide dicenda *Cas. 103. n. 11.* si usus loci non habeat, ut Abbas benedicatur, per solam confirmationem non tantum potestas jurisdictionis, sed & Ordinis Abbati confertur, dummodo sit Sacerdos *Arg. c. alienationes caus. 12. q. 2.* & ibi *Gloss. Pirh. n. 402.* differt autem benedictio Abbatis à consecratione Episcopi, quòd benedictio Abbatis non imprimat characterem, sed sit tantum deprecatoria manuum impositio. *c. 1. dis. 69.* nec fiat per assistentiam Episcoporum, sed duorum Abbatum, illa verò Abbatibus præcipuè impenditur, ut in honore proximè ad Episcopos accedant, & quædam ex eorum officio participant &c.